

Jaaroverzicht 2022

Samen op weg naar een schone
omgeving en afvalvrije toekomst

WaardLanden

Voorwoord

In dit jaarmagazine blikken we terug op een bijzonder jaar. De laatste lockdown was nog maar net achter de rug toen we opnieuw werden geconfronteerd met de impact van iets onwaarschijnlijk. De inval van Rusland in Oekraïne bracht oorlog in Europa, met grote humanitaire en economische gevolgen. Voor het eerst sinds de tweede wereldoorlog wordt er op grote schaal gevochten. Miljoenen mensen sloegen in Europa op de vlucht. Een klein deel daarvan kwam naar onze regio.

De oorlog heeft grote gevolgen die ons allemaal raken. De energie- en brandstofprijzen zijn fors gestegen en we hebben te maken met de hoogste inflatie sinds de tweede wereldoorlog. Een zorgelijke situatie. Ook tijdens het werk merken we de gevolgen. Levertijden van voertuigonderdelen en bouwmaterialen zijn soms erg lang. En door leveringsproblemen van de verzamelcontainers voor restafval en gft+e hebben we veel tijd verloren. Mede hierdoor hebben we de planning van de invoering van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid van onze gemeenten moeten aanpassen.

Uitgangspunt blijft dat de invoering van het nieuwe beleid zorgvuldig gebeurt, zodat de afvalinzameling niet onder druk komt te staan.

Onze organisatie is enorm veranderd door het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid van de gemeenten. De voorbereidingen voor de invoering van het nieuwe beleid zijn vergevorderd. In 2023 ronden we deze af. Dan zijn ook onze teams Educatie, Handhaving en Klantcontactcentrum op orde. De veranderingen zijn voor iedereen wennen. Ook geven ze nieuwe energie.

Aan ambitie is er dan ook geen gebrek. We openden dit jaar een Kringloopplein in Nieuw-Lekkerland en het Ecopark in Groot-Ammers. We hebben alle inzamelroutes gereden bij alle weersomstandigheden. Het team Beheer Openbare Ruimte (BOR) heeft het straatbeeld schoon en veilig weten te houden. We hebben veel verenigingen, kringloopwinkels, scholen, evenementen en vrijwilligers geholpen hun doelen te halen. En zo kan ik nog wel even doorgaan.

Met onze inzet dragen we elke dag bij aan een schone en mooie leefomgeving voor inwoners. In dit jaar-overzicht leggen we verantwoording af over de uitvoering van het beleid en de resultaten die dat heeft opgeleverd. Resultaten zijn door gemeenschappelijke inzet tot stand gekomen; met collega's, gemeenten, partners en relaties. En daar wil ik iedereen voor bedanken. Samen zetten we ons ook in 2023 weer in voor een schone omgeving en afvalvrije toekomst. En vieren we dat we dat al 12,5 jaar mogen doen!

Hans van den Brule, directeur

Inhoud

Van de voorzitter

“Samen op weg
naar een schone
omgeving en
een afvalvrije
toekomst”

De hoeveelheid restafval per persoon moet fors omlaag. Om uiteindelijk in 2050 afvalvrij te zijn. Dat is een landelijke doelstelling, waar op gemeentelijk niveau uitvoering aan wordt gegeven. ‘Het is heel prettig dat Waardlanden op allerlei manieren probeert om dit zo makkelijk mogelijk te maken voor alle inwoners’, aldus de nieuwe voorzitter Arjan Meerkerk.

Al in 2025 willen de gemeenten dat het restafval is teruggebracht van 208 kilo per persoon (in 2022) naar 100 kilo per persoon. ‘Om dit doel te halen is binnen het nieuwe beleid een spoorboekje uitgewerkt’, legt Arjan uit. ‘Met daarin een aantal prikkels om mensen te stimuleren tot goede afvalscheiding.’

Zo is er een financiële prikkel (minder restafval, lagere kosten), een serviceprikkel (een betrouwbare, frequente ophaalservice van de gescheiden afvalstromen), een handhavingsprikkel (aanspreken op gedrag en eventueel beboeten) en een motivatieprikkel (wereldwijd probleem waar we allemaal ons steentje aan moeten bijdragen).

Uitstel, maar zeker geen afstel

‘Waardlanden heeft zich tot in de details verdiept in wat er nodig is om dit allemaal zorgvuldig en goed te gaan doen’, vertelt de voorzitter. ‘2022 was een belangrijk jaar, met veel praktische voorbereidingen. Leveringsproblemen van de chips dwongen ons de invoering van het recycletarief met een jaar uit te stellen. Het was voor iedereen toen meteen duidelijk: van uitstel moet geen afstel komen. We zijn koersvast gebleven en hebben de extra tijd goed benut. Niet alleen in de praktische uitvoering, maar ook om te zorgen voor meer bewustwording bij inwoners. Een gefaseerde invoering draagt daaraan bij.’

Bewust leven

Zelf probeert Arjan zo bewust mogelijk te leven. Afval scheiden of dingen hergebruiken is bij hem thuis heel normaal. ‘En als ik het al eens vergeet, dan houdt mijn vrouw me scherp’, lacht hij. ‘We hebben de aarde in bruikleen gekregen. Ik vind het mijn plicht om er zuinig mee om te gaan. Laten we wel proberen nuchter te blij-

ven en erop letten dat we elkaar niet de maat gaan nemen. Ieder kan voor zichzelf de beste keuze maken om zo weinig mogelijk afval te produceren. En Waardlanden helpt ons daar heel goed bij.’

Enthousiaste ambassadeurs

Komende jaren wil het bestuur inzetten op twee hoofdzaken. ‘Als eerste willen we een echte ambassadeur zijn van Waardlanden en het nieuwe beleid enthousiast naar buiten toe uitdragen. Als tweede moeten we voortdurend kijken of we de doelen bereiken die we voor ogen hebben. Liggen we nog op koers of is het nodig bij te stellen?’

Samen

Waardlanden doet het echt samen met de gemeenten benadrukt de voorzitter. ‘Of het nu om de binnen- of de buitendienst gaat, we zijn samen op weg naar een schone omgeving en een afvalvrije toekomst. Dat is waar iedereen zich in herkent die met Waardlanden te maken heeft. Dat is waar we voor staan en waar we voor gaan, met elkaar.’

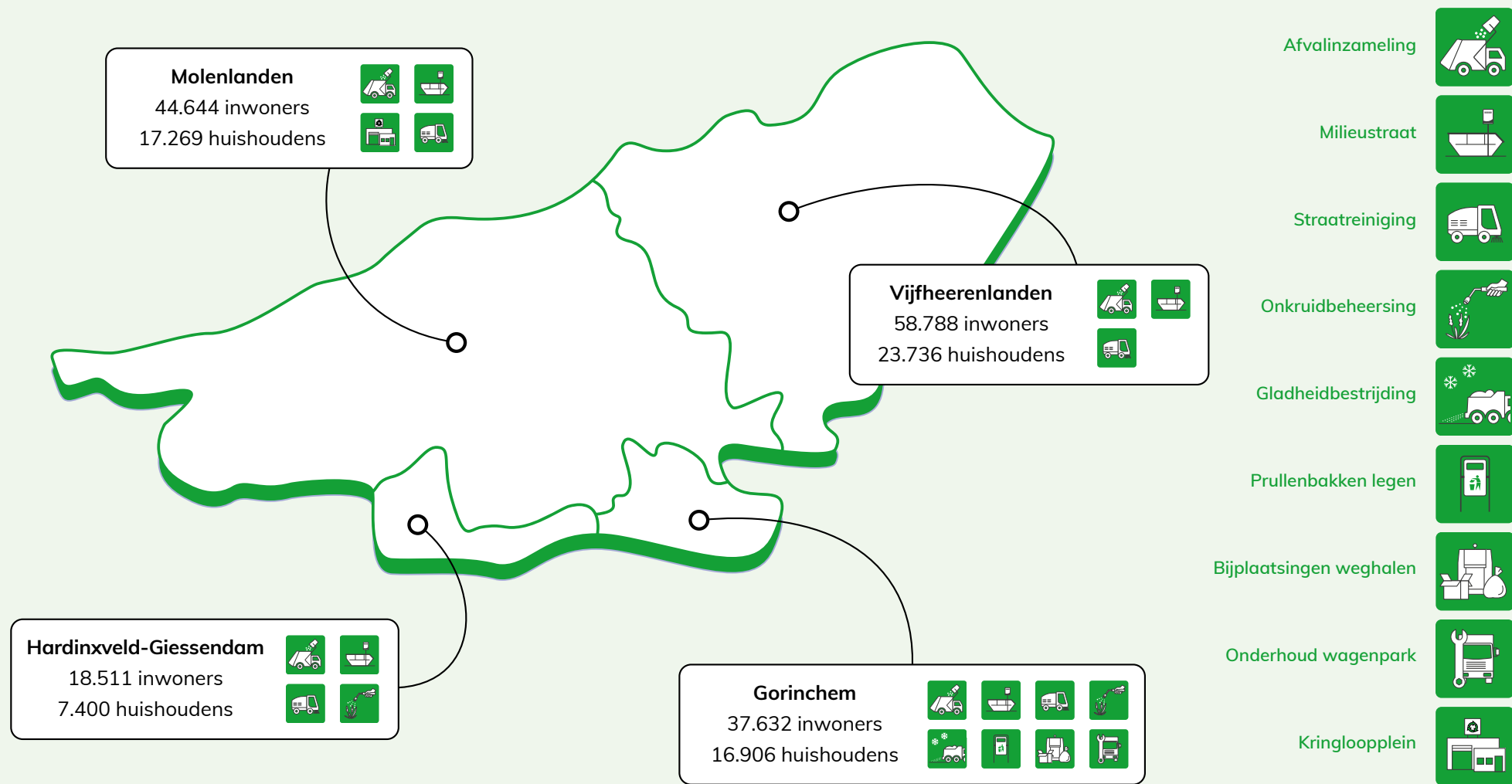

Het bestuur van Waardlanden bestaat uit vier wethouders, van de vier gemeenten waar Waardlanden actief is. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 vond er een bestuurswisseling plaats. Het bestuur van Waardlanden is in 2022 gevormd door (op de foto van links naar rechts):

- Teus Meijdam (Vijfheerenlanden) – vicevoorzitter
- Arjan Meerkerk (Hardinxveld-Giessendam) - voorzitter
- Mark de Boer (Gorinchem) - portefeuillehouder Personeel & Organisatie en Communicatie
- Johan Quik (Molenlanden) - portefeuillehouder Financiën

Het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid dat in 2021 werd vastgesteld, wordt door dit nieuwe bestuur enthousiast omarmd. ‘We nemen het stokje over van onze voorgangers en bouwen voort op de stevige basis die er ligt. Prachtig om te doen!’, aldus voorzitter Arjan Meerkerk.

Onze dienstverlening

Kerncijfers 2022

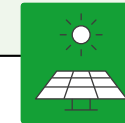
Inzamelning en milieustraten

- Huishoudelijk afval: 83.256 ton
- Beleidsindicator restafval: 208 kg/inwoner
- Restafval inclusief grondstof: 522 kg/inwoner
- Afvalscheiding: 39,5%
- Grofvuilmeldingen: 10.714
- Bezoekers milieustraten: 215.276

Beheer openbare ruimte

- Veeguren: 7.449 uur
- Onderhoud verzamelcontainers: 1.591 containers
- Gladheidbestrijding: 777 uur
- Gestrooid zout in Gorinchem: 325 ton
- Zout in consignatie: 220 ton
- Uitgereikte zwerfafvalgrijpers: 1.308 stuks

Rendement duurzame investering

- Zonne-energie opgewekt: 220.742 kWh
- GTL Fuel diesel verbruikt (reguliere diesel vermeden): 482.855 liter
- Gereden met elektrische auto's: 11.341 kilometer
- Bespaard kraanwater door gebruik regenwater: 338.600 liter

Wagenpark

- Aantal voertuigen en machines: 83
- Investering voertuigen: € 1.091.526
- Investering machines en apparaten: € 6.022.252

Personeel

- Medewerkers: 103 medewerkers (97,61 fte)
- Gemiddelde leeftijd: 48 jaar (binnendienst), 49 jaar (buitendienst)
- Medewerkers met afstand tot arbeidsmarkt: 7 medewerkers met garantiebanaan, 2 medewerkers van AVRES (WSW)
- Verzuim: 9%

Communicatie & educatie

- Waardlanden-app: 30.465 gebruikers
- Social media: Facebook (1.812 volgers), Instagram (318 volgers), LinkedIn (215 volgers)
- Afvalvrije scholen: 70 deelnemende scholen
- Educatie: 21 scholen, 200 lessen, 4.249 leerlingen
- E-waste-race: 10 scholen (5.272 kg e-waste)

Drukte op milieustraten

Inwoners gebruiken de kerstvakantie om te klussen en op te ruimen. Dit jaar is het drukker dan andere jaren, waarschijnlijk door de coronalock-down. Het is niet zo druk als tijdens het begin van de pandemie. Toch zijn er soms flinke wachtrijen.

Container opgeblazen in Meerkerk

In Meerkerk is een container opgeblazen. Gelukkig is de container stevig en zijn er geen delen losgeschoten. Vanwege de ernst van het

incident doet de gemeente buurtonderzoek rond de locatie van de opgeblazen container. Helaas zijn de daders niet gepakt.

Opening Kringloopplein Nieuw-Lekkerland

Wethouder Arco Bikker van Molenlanden opent donderdag 13 januari het Kringloopplein in Nieuw-Lekkerland. Daarmee is het eerste resultaat van het nieuwe beleid zichtbaar. 'Het is een lang gekoesterde wens om een inzamellocatie in Nieuw-Lekkerland te hebben. Mooi hoe sociale en circulaire

initiatieven elkaar hebben gevonden.' Het Kringloopplein is het verzamelpunt voor afgedankte spullen in de regio die goed genoeg zijn voor een tweede leven. Zoals meubels, elektrische apparaten en een fiets. Alles wordt gesorteerd en, als het kan, opgeknapt voor de verkoop in de kringloopwinkel.

Compleet dienstenpakket voor bedrijven

Netwerk NV, RCK BV en Waardlanden Reinigingsbedrijf BV bereiken een overeenkomst over een nauwe samenwerking voor bedrijfsafval. Zo kunnen we ondernemers een volledig dienstenpakket bieden. Ramon Grundel, Hans van den Brule en Arie Korevaar tekenen de samenwerkingsovereenkomst.

Samen met Cibas op weg naar het recycletarief

We werken hard aan de implementatie van de strategienota. Voor de toegangscontrole op de verzamelcontainers voor restafval, het herkennen van de minicontainers en de uitvoering van het recycletarief gaan we samenwerken met Cibas. Cibas heeft 10 jaar ervaring met alle aspecten rond de invoering van het recycletarief en werkt met dezelfde softwarepakketten als wij.

Wethouder Arco Bikker slaat eerste paal milieustraat

Wethouder Arco Bikker van gemeente Molenlanden slaat op 7 februari de eerste paal voor de nieuwe milieustraat in Groot-Ammers. Het markeert de start van het bouwproces. Bij de opening zal de milieustraat één van de modernste van Nederland zijn.

Waardlanden koopt locatie Boezem 5 in Gorinchem

Op onze locatie in Gorinchem is geen ruimte om uit te breiden. Er ontstaat een probleem zodra er een nieuwe milieustraat moet komen. De huidige locatie is functioneel, maar wordt uiteindelijk te klein omdat we steeds meer afvalstromen inzamelen en er steeds meer inwoners komen in de regio. Om te kunnen uitbreiden is extra grond nodig. Airco Service Rozendaal, gevestigd op Boezem 5, zoekt een organisatie die zijn bedrijf overneemt. Het is een strategische aankoop voor toekomstige ontwikkelingen.

Waardlanden werkt mee aan hulpactie voor Oekraïne

Kringloopplein Nieuw-Lekkerland start met een inzamelpunt van hulpgoederen voor Oekraïne. Binnen een week tijd zit de container helemaal vol met

voedsel, hygiëne-artikelen, slaapzakken en meer. De goederen gaan via Duitsland op transport naar de grens van Oekraïne, Roemenië of Moldavië.

Geen brandstof van LUKoil meer voor Waardlanden

Net als veel andere Europese landen is Nederland sterk afhankelijk van gas en olie uit Rusland. Door de oorlog in Oekraïne willen overheden af van de contracten met Gazprom en LUKoil. Waardlanden en Avri hebben met beide geen contract, maar nemen wel brandstof van LUKoil af. Zolang we dat doen dragen we bij aan de financiering van de activiteiten van het huidige Russische regime. Daar staan we niet achter en nemen daarom per direct geen brandstof meer af bij LUKoil.

Landelijke Opschoondag 2022

Tijdens de Landelijke Opschoondag zijn er in onze gemeenten veel opruiminitiatieven waarvoor wij het materiaal verzorgen, zoals afvalgrijpers, handschoenen, hesjes en vuilniszakken. Het is een mooi moment om met vrienden of klasgenoten afval op te ruimen in de buurt. Kinderburgemeester Fedde Linneweever en de ambassadeurs van gemeente Molenlanden steken hun handen uit de mouwen. Milieucoach Nelleke Gouw legt uit waarom het zo belangrijk is om afval op te ruimen.

Week van de AfvalHelden

Van 7 tot en met 13 maart is het de Week van de AfvalHelden. Dan zetten organisaties in het hele land de bijna 30.000 professionals die werken in de afvalbranche in het zonnetje. Ook Waardlanden doet mee. Dat de helden van Waardlanden een dikke duim verdienen, blijkt uit de mooie reacties en kleurplaten die we hebben gekregen. In onze aftermovie kijken we terug op deze prachtige week.

Zorgvuldig afval scheiden loont!

In 2022 zijn ruim 1.300 containers voorzien van een toegangscontrolesysteem. Het zal voor veel inwoners straks best even wennen zijn: binnenkort zijn de verzamelcontainers voor restafval alleen nog maar te openen met een milieupas. 'Natuurlijk zullen mensen in het begin hun pas wel eens vergeten', aldus Albert Werner, projectleider nieuw grondstoffenbeleid bij Waardlanden. 'Gedragsverandering kost nou eenmaal tijd.'

Toch doet hij een dringend beroep op inwoners om hun afval niet naast de container te dumpen, als ze de milieupas vergeten zijn. 'Dat gebeurt nu helaas ook al regelmatig. Bij Waardlanden hebben we dat al die

jaren steeds zo snel mogelijk opgeruimd. Ik vermoed dat veel inwoners hierdoor denken dat dit een normale gang van zaken is: zet het er maar naast, dan wordt het wel opgehaald.

We starten in 2023 een campagne om inwoners te helpen met het gebruik van de milieupas. En om hen enthousiast te maken voor onze duurzame aanpak. In de toekomst gaan we handhaven op afval bijplaatsen en overtreders beboeten. Met onderzoek van het afval kunnen we de eigenaar meestal achterhalen.'

Eerst wennen

Zover is het nog niet. Inwoners krijgen eerst de tijd om te wennen aan het nieuwe systeem. Een vol-

gende stap volgt op 1 januari 2024, als het recycle-tarief wordt ingevoerd in Gorinchem, Molenlanden en Hardinxveld-Giessendam. 'Je betaalt dan voor elke keer dat je restafval stort', legt Albert uit. 'Hoe minder restafval je hebt, hoe lager de kosten.'

Uitstel

Het recycle-tarief had eigenlijk al op 1 januari 2023 ingevoerd moeten worden, maar dat bleek geen haalbare kaart te zijn. 'Door alle malaise rondom corona en de oorlog in Oekraïne zijn er wereldwijd vertragingen en tekorten ontstaan. Zo ook in de toelevering van de elektronische onderdelen, die nodig zijn voor ons toegangscontrolesysteem. Daarnaast

Veranderingen afvalinzameling

Vanaf 1 januari voeren gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden het recycle-tarief in. De huidige afvalstoffenheffing wordt vervangen door een deel vaste en een deel variabele kosten. Restafval valt onder de variabele kosten. Dus: hoe minder restafval je weggooit, hoe lager je kosten zijn. Beter voor het milieu én voor de eigen portemonnee.

Vijfheerenlanden voert het recycle-tarief nog niet in. De huisjes op de ondergrondse containers zijn omgebouwd en uitgerust met een toegangscontrolesysteem. Dit betekent dat ze in de toekomst alleen maar te openen zijn met een milieupas. Deze pas is in de loop van 2023 ook nodig om toegang te krijgen tot de milieustraten. Zo voorkomen we ook dat mensen uit andere gemeenten hun afval bij ons komen dum-

pen. Met huis-aan-huis brieven en een voorlichtingscampagne worden de inwoners in 2023 over de veranderingen geïnformeerd. Milieucoaches, educatiemedewerker, kwaliteitsinspecteurs en toezichthouders ondersteunen inwoners bij deze overgang. Ze gaan de wijk in, beantwoorden vragen en geven tips en adviezen over goed afval scheiden.

hebben we te kampen gehad met een tekort aan personeel om alle andere geplande werkzaamheden uit te voeren. Door dit alles heeft het bestuur van Waardlanden besloten om de invoering van het recycletarief een jaar uit te stellen.'

Afvaltoerisme te lijf

De gemeenten waarvoor we werken hebben veel last van afvaltoerisme: mensen van buiten de gemeente die hun afval in onze verzamelcontainers gooien. 'Onze nieuwe aanpak maakt daar een einde aan. Alleen eigen inwoners hebben straks een milieupas waarmee ze de containers kunnen openen en toegang krijgen tot de milieustraat.'

Thuis beginnen

Albert weet uit ervaring bij andere gemeenten dat het tijd kost om mensen mee te nemen in deze veranderingen. 'We hebben als individu allemaal de verantwoordelijkheid om duurzamer met onze grondstoffen om te gaan. Om de wereld leefbaar te houden voor onze (klein)kinderen moeten we ons gedrag gaan veranderen. Dat begint met een goede afvalscheiding thuis. Dus: zo weinig mogelijk restafval, minder nieuwe spullen kopen en zoveel mogelijk hergebruiken en recyclen.'

Albert Werner, projectleider nieuw grondstoffenbeleid

Met het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid willen we de totale hoeveelheid restafval per persoon verminderen. In 2022 was dat 208 kilo per jaar. We willen dat terugbrengen naar 100 kilo per persoon in 2025. Landelijk is het doel dat er in 2050 geen restafval meer is.

Restafval wordt verbrand en kan niet worden hergebruikt. Om zo weinig mogelijk restafval over te houden, is het belangrijk om alle andere stromen afval goed te

scheiden. Dit zijn allemaal grondstoffen die we kunnen hergebruiken om nieuwe producten van te maken. Minder weggooien is ook een manier om restafval te verminderen. Door reparatie of donatie aan een kringloopwinkel krijgt een product een tweede leven.

Zo zijn we samen, stap voor stap, op weg naar een duurzame, circulaire economie.

Verzamelcontainers plaatsen

Wethouder Christa Hendriksen helpt de eerste verzamelcontainer te plaatsen. De plaatsing in de vroegere gemeente Vianen is onderdeel van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid. Na maanden van voorbereiding is in Hagestein de eerste van de 180 verzamelcontainers voor papier/karton, glas en restafval geplaatst. De verwachting is dat in september alle verzamelcontainers geplaatst zijn.

IKC De Merwede wint E-waste Race

Tien basisscholen doen mee aan de E-waste Race. Vier weken lang zamelen zij zoveel mogelijk oude elektronische apparaten in.

In totaal halen zij 10.519 apparaten op. Basisschool IKC de Merwede uit Hardinxveld-Giessendam is met 3.013 ingezamelde apparaten de winnaar. De prijs is een bezoek aan Nemo Science Museum in Amsterdam.

Papiercursussen weer van start

Voor het eerst sinds de coronapandemie zijn de cursussen weer van start gegaan. Vrijwilligers van verschillende verenigingen in onze regio halen samen met onze chauffeurs oud papier en karton op. Dit levert geld op voor de verenigingen.

Voordat vrijwilligers mee kunnen met de papierrondes volgen zij een cursus. Tijdens de papiercursus leren vrijwilligers meer over beladen en veiligheid. Na vijf jaar is er een opfriscursus.

MEI

Afscheid Theo Boerman

Op 24 mei neemt Theo Boerman afscheid na een lange periode van wethouderschap in Hardinxveld-Giessendam. Wethouder Boerman was vanaf de oprichting lid van het bestuur van Waardlanden. De wethouder en zijn vrouw zijn voor het afscheid van de gemeentelijke organisatie thuis opgehaald met een stoet voertuigen van de gemeente. Met voorop wethouder Boerman en onze chauffeur André van de Heuvel.

Controle op goed gft+e aanbieden

In gft+e-containers mogen alleen groente-, fruit- en tuinafval en etensresten, los of in biologisch afbreekbare gft+e-zakjes voorzien van het kiemplantlogo. Ook vlees- en visafval horen hierbij. Onze medewerkers controleren de gft+e-containers in Hardinxveld-Giessendam. Daar zien zij weinig vervuiling. Enkele inwoners hebben een kaart gekregen met daarop wat beter kan. De vervuilingen zijn onder andere kattengrind, peuken, houten decoratie, niet-composteerbare vuilniszakken en een dode kip. Slechts één container is afgekeurd.

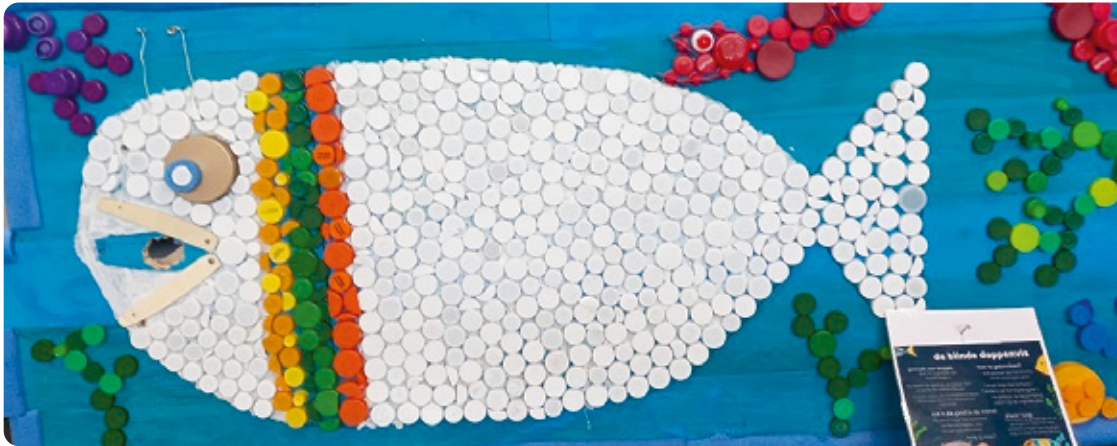

JUNI

Waardlanden actief op Game On

Ongeveer 3.600 leerlingen uit groep 7 en 8 van diverse basisscholen uit de regio maken tijdens het evenement Game On kennis met techniek en het bedrijfsleven. Ook is er een banenmarkt waar volwassenen zich kunnen oriënteren op een baan, bijvoorbeeld bij Waardlanden. We willen basisschoolleerlingen op een leuke en leerzame manier kennis laten maken met het thema duurzaamheid én met Waardlanden. Milieucoach Nelleke Gouw heeft kilo's plastic doppen meegenomen, en een flink aantal strijkbouten uit de kringloopwinkel. Daarmee strijken de leerlingen de doppen glad. Zo kunnen ze deze opnieuw gebruiken als onderzetter. Een enorm succes!

Leerlingen Fortes presenteren circulair voorwerp

In opdracht van Waardlanden werken tweedeaars leerlingen van Fortes Technasium aan een schoolproject over afval en circulaire economie. Waarbij zij een creatief voorwerp maken van afgedankt materiaal.

Tijdens het Fortes Festival is er een expositie van alle voorwerpen. De opdracht zorgt voor bewustwording bij de leerlingen. Mooi om te zien dat er wordt nagedacht over wat nu precies afval is en wat grondstof.

Containers plaatsen in Hardinxveld

Aannemerij Klijn Infra uit Hardinxveld start met verzamelcontainers voor gft+e plaatsen bij hoogbouw. Ook worden de huisjes van de verzamelcontainers voor restafval vervangen in alle vier gemeenten. De inworpopeningen zijn met 60 liter kleiner dan de huidige van 80 liter.

Kinderwijkraad De Hagen presenteert Wijkmanifest

De spiksplinternieuwe Kinderwijkraad De Hagen in Vianen presenteert een Wijkmanifest. Hierin staan belangrijke punten voor het samenleven in deze wijk. De kinderen hebben hard gewerkt aan dit manifest én aan het bijzondere programma, dat vooral in het teken staat van een schone, opgeruimde en groene wijk. Ook vindt er een opruimactie plaats met Enjoy Cleaning-Up.

Unieke locatie voor recycling en hergebruik

Nergens anders in Nederland vind je een milieustraat met recyclingstation, een 2e kans bouwmaterialendepot, werkplaats én een educatieruimte bij elkaar. Het Ecopark in Groot-Ammers is een inspirerende plek waar spullen, materialen en grondstoffen een nieuw leven krijgen. Zo kunnen inwoners zien wat er daadwerkelijk gebeurt met de spullen die ze inleveren.

Bezoekers kunnen makkelijk en snel door de milieustraat, omdat het groots is opgezet en slim is ingericht. Medewerker milieustraat Sjaak Thijs: 'Bij aankomst bekijk ik de vracht en geef ik aan waar de bezoeker zijn spullen kwijt kan. Er gaan meerdere routes over het terrein. Zo gaat er een route direct naar het 2e kans bouwmaterialendepot. En is er een route voor puin en grof groenafval en naar de werkplaats. De laatste route gaat over het bordes langs de containers waar we de grondstoffen gescheiden inzamelen.'

Slim ingericht

Het perron van de milieustraat is 2,95 meter hoog. Dat geeft een enorme ruimte onder het perron van maar liefst 550 vierkante meter. Inwoners vinden er een depot voor klein chemisch afval, een inzamelpunt voor de kringloop en een werkplaats

Alex Knippers (beheerder), Sjors Klerk (voorman van De Gezel) en Sjaak Thijs (medewerker milieustraat)

waar ingezamelde grondstoffen opnieuw worden gebruikt.'

21 soorten grondstoffen

Inwoners kunnen op de milieustraat 21 soorten grondstoffen aanbieden. Veel van deze grondstoffen gaan naar het recyclingstation van KoreNet, een paar meter verderop op hetzelfde terrein. Daar wordt afval gesorteerd, bewerkt en opgewerkt tot stromen die weer als grondstof ingezet worden. Een sorteerinstallatie scheidt de grondstoffen die gemengd zijn aangeleverd voor recycling. Hiermee krijgen afgedankte materialen als plastic en metaal een 2e leven.

Minder restafval

Beheerder van het Ecopark Alex Knippers: 'Helaas gaat er ook nog steeds een deel naar de verbrandingsoven. Hopelijk wordt dat de komende jaren steeds minder en kunnen we dankzij nieuwe ontwikkelingen in de toekomst nog meer soorten grondstoffen inzamelen. Er ligt ook een belangrijke rol bij inwoners. Zij moeten uiteindelijk zo veel mogelijk gaan hergebruiken en scheiden, zodat het product of het materiaal een nieuwe bestemming kan krijgen.'

Spullen krijgen een tweede kans

Bij de milieustraat is een speciale ruimte voor spullen die een tweede kans verdienen. In de werk-

plaats worden producten opgeknapt of vermaakt tot iets nog mooiers. De coördinatie hiervan ligt bij circulair ambachtshuis De Gezel. Voorman van De Gezel Sjors Klerk: 'In de werkplaats zetten mensen die een steuntje in de rug nodig hebben zich onder begeleiding in om zo veel mogelijk spullen, zoals meubels te repareren of te vermaken. Tegen een kleine vergoeding zijn gerepareerde spullen daarna weer mee te nemen. Geschonken spullen worden verkocht in de regionale kringloopwinkels of in de webshop van De Gezel.'

Educatieruimte

Kennis zorgt voor meer begrip en ander gedrag. Daarom heeft het Ecopark ook een educatieruimte. Groepen, zoals schoolklassen, bezoeken op afspraak de educatieruimte op het terrein. Daar leren zij meer over de circulaire economie en hoe zij zelf kunnen bijdragen aan een beter milieu. Deze ruimte geeft ook een fantastisch uitzicht over het Ecopark.

Samenwerking

Duurzaamheid, inclusiviteit en goed werkgeverschap komen allemaal samen op het Ecopark. Dankzij de krachtige samenwerking tussen HVC, De Gezel, de Korevaar Groep (KoreNet, Netwerk NV, Recycling Centrale Korevaar en 2e Kans Bouwmaterialen) en Waardlanden. Als je dezelfde ambities hebt en elkaar vertrouwt, dan zijn er mooie projecten mogelijk.

Feestelijke opening

Kinderburgemeester Fedde Linneweever en wethouder Johan Quik van gemeente Molenlanden hebben op 15 oktober het Ecopark feestelijk geopend. Honderden inwoners bezoeken de feestelijke middag. Verschillende activiteiten bieden jong en oud een uniek kijkje achter de schermen van het Ecopark.

Stickers met slogans tegen zwerfafval

Isa en haar vriendinnen Nora en Yani zijn leerlingen van de Egbertusschool in Vianen. Ze ergeren zich aan zwerfafval in hun buurt en schrijven een brief aan burgemeester Sjors Fröhlich. Op het stadhuis mogen zij hun zorgen uiten en mogelijke oplossingen bespreken. De meiden verzinnen een aantal pakkende slogans en maken er actieboarden van. Van die slogans hebben wij stickers gemaakt. Isa, Nora en Yani delen de stickers uit aan leerlingen en buurtgenoten. Zo zetten zij hun strijd tegen zwerfafval voort en vergroten bewustzijn.

Project Afvalvrije scholen wordt intensiever

Kennis zorgt voor meer begrip en ander gedrag. Daarom bieden wij sinds 2014 het programma Afvalvrije scholen aan. Zo'n 80% van de regionale basisscholen neemt deel aan het programma. Het doel is om jongeren goed met afval om te laten gaan en kennis te bieden. In ruil voor hun inspanning hierin, halen wij gratis het gescheiden afval op.

De komende jaren zetten wij ons in om scholen voldoende educatieve en praktische ondersteuning te bieden om een afvalvrije school te zijn of worden. Zodat uiteindelijk alle regionale basisscholen afvalvrij zijn. En er een generatie opgroeit die circulair denkt én doet.

Afval hoort niet in een speeltuin

Afval in speeltuinen ziet er niet alleen lelijk uit, maar kan ook gevaarlijk zijn voor spelende kinderen. Het trekt ongedierte, zoals ratten, aan en kinderen kunnen zich bezeren aan bijvoorbeeld scherven glas. Lolia is kinderburgemeester van de gemeente Gorinchem en samen met een vriendin en onze milieucoach steekt zij de handen uit de mouwen en ruimt de speeltuin aan de Mollenburgseweg op. Goed voorbeeld doet goed volgen. De kinderen die op dat moment aan het spelen zijn, willen ook graag met een grijpstok aan de slag. Binnen een half uur zijn er al twee vuilniszakken gevuld.

AUGUSTUS

Drukke tijdens Zomerfeesten

Dit jaar is er in Gorinchem een Zomerfeest zonder coronabeperkingen. Een drukke tijd, want dan leveren wij extra inzet. Want ook de gewone inzameling, het veegwerk en de onkruidbestrijding gaan gewoon door.

De bedrijfsafvalbakken en de evenementencontainers zijn dagelijks geleegd. Twee uitzendkrachten ondersteunen het team Beheer Openbare Ruimte (BOR) in deze drukke periode. Door 's morgens extra vroeg te beginnen, is alles op tijd schoon.

Hitteprotocol van start

Bij extreem weer geldt een protocol. Er is sprake van extreem weer bij bijvoorbeeld vorst, ijzel, storm of extreme hitte. Deze maand hebben we te maken met extreme hitte. Buiten werken kan dan gevaarlijk zijn. Bij extreme hitte beginnen en eindigen we eerder met onze diensten. Als het nodig is passen we de openingstijden van de milieustraten aan. Dat doen we voor de veiligheid en gezondheid van bezoekers en onze medewerkers. Deze aanpassingen maken we zo snel mogelijk bekend op onze communicatiekanalen, zoals onze app, website en sociale media. In 2022 hebben we onze openingstijden in augustus 6 dagen aangepast.

Gemeenteraadsleden op werkbezoek

Op 14 september is er een informatieavond voor nieuwe gemeente raadsleden. Bestuursvoorzitter Arjan Meerkerk heet de aanwezigen welkom. Hans van den Brule geeft een presentatie over de geschiedenis van de afvalinzameling in Nederland, de ambities voor de toekomst en de veranderingen die onze organisatie doormaakt. De raadsleden bekijken daarna ons terrein, gebouw en materieel.

Nieuwe restafvalcontainers buiten de bebouwde kom

Inwoners die geen gebruik kunnen maken van verzamelcontainers in de bebouwde kom krijgen een nieuwe container voor restafval met chip. Onze wagen leest de chip bij het legen van de container en registreert zo hoe vaak een container wordt geleegd. Zonder de chip kunnen we de container niet meer legen. Eerst brengen we de nieuwe restafvalcontainer en halen daarna de oude op.

Nieuw systeem voor klantcontactcentrum

We nemen een nieuwe module in gebruik van het programma AfvalRIS. Met deze module kunnen de medewerkers van het klantcontactcentrum (KCC) meldingen beter vastleggen. Dit is nodig als voorbereiding op het nieuwe beleid. Alle medewerkers zijn getraind.

World Cleanup Day 2022

Zwerfafval opruimen verbindt. Ook in de Waardlanden-gemeenten steken diverse organisaties, scholen en zwerfafvalpakkers de handen weer uit de mouwen tijdens World Cleanup Day. Fanatieke vrijwilligers schonen dorpen flink op door zwerfafval op te ruimen met een knijpstok, reflecterend hesje en een vuilniszak.

In de gemeente Molenlanden is tegelijk de aftrap van de jaarlijkse Week van de Duurzaamheid. Onze milieu-coach Nelleke Gouw staat die dag op de Giessenburgse markt. Daar praat zij met inwoners over afval voorkomen en hoe zij afval en grondstoffen goed kunnen scheiden.

Afval scheiden: veel uitleggen en laten zien

De meeste afvalstromen kun je prima opnieuw gebruiken om nieuwe producten van te maken. Daarom spreken we liever over grondstoffen dan over afval. Denk aan hout, glas, ijzer, groenafval, papier, plastic en blik. Scheiden we deze grondstoffen al goed als we ze weggooien, dan kunnen we ze veel beter hergebruiken.

Slechts een klein gedeelte van wat we weggooien is niet te recyclen. Dat noemen we restafval. Die stroom restafval willen we zo klein mogelijk maken. En uiteindelijk tot nul terugbrengen. Landelijk is het doel dat we in 2050 leven in een wereld waarin afval niet meer bestaat.

Hulp bij afval verminderen en nog beter scheiden

Bij Waardlanden werken twee milieucoaches en een educatiemedewerker circulaire economie. Vol enthousiasme zetten zij zich elke dag in om inwoners, bedrijven en scholen te helpen met het verkleinen van hun restafvalstroom. Bewustwording en gedragsverandering zijn de sleutelwoorden. Het is een traject van de lange adem, waarin ieder succesje wordt gevierd.

'Mag zo'n theezakje nou wel of niet in de groenbak?'
'En zo'n lege chipszak, mag die bij het plastic afval?'

Milieucoach Nelleke Gouw en educatiemedewerker Ozan Cimen zetten zich dagelijks in om inwoners, scholen en organisaties te helpen met afval verminderen en scheiden.

Het zijn vragen die milieucoach Nelleke Gouw regelmatig hoort in gesprekken met mensen in de wijk. Het toont aan dat er soms best nogal wat dingen onduidelijk zijn. 'Door het hoe en waarom telkens weer goed uit te leggen, kunnen we steeds meer mensen motiveren om hun afval goed te scheiden. Inder-

daad, de regels veranderen nogal eens, zoals bij die theezakjes. Tegenwoordig mogen die gewoon in de groenbak, omdat er geen plastic meer in zit.'

Nelleke is vaak te vinden bij evenementen, op markten en soms zelfs bij een kerkdienst. 'Zo pro-

Milieucoach Nelleke Gouw: 'Afval voorkomen is nóg beter dan afval scheiden'

beren we een stukje duurzaamheid te verspreiden en iedereen op een passende manier aan te spreken. We staan altijd open voor ideeën en tips van inwoners. Zoals een mevrouw die zich stoorde aan de vele sigarettenpeuken op straat. Ze had een blikje neergezet in de buitenruimte met de tekst: "Peuken mogen hierin". Daar word ik echt blij van! Het heeft mij geïnspireerd om te kijken of we misschien asbakken aan prullenbakken kunnen han-

gen. Samen moeten we deze grote klus klaren.' Afval scheiden is belangrijk, maar Nelleke vindt het nóg belangrijker om afval te voorkomen. Gewoon door minder te kopen. Consuminderen dus! 'Stel je zelf telkens de vraag: Heb ik dit écht nodig? Het antwoord daarop is verrassend vaak "nee". Alles wat je niet koopt, hoef je later ook niet weg te gooien. En denk bij een verjaardag ook eens aan een beleevingscadeautje: samen een mooie wandeling maken of naar de bioscoop gaan. Of koop iets leuks in een kringloopwinkel.'

Jong geleerd, oud gedaan

Educatied medewerker Ozan Cimen is vaak te vinden op de afvalvrije basisscholen. Samen gaan ze de strijd aan om afval zo goed mogelijk te scheiden én afval te beperken. 'Kinderen leren zo al van jongs af aan dat afval scheiden heel normaal is. En dat een brodtrommel of een vaste drinkfles veel beter is dan wegwerpverpakkingen. Het is leuk om te zien dat kinderen op dat vlak soms ook de ouders opvoeden.'

Samen met Natuurcentrum Gorinchem is er lesmateriaal gemaakt voor de hele leerlijn van groep 1 tot en met 8. Ook themaweken vormen vaak een mooie ingang om het thema afvalscheiding te belichten. Zo gaat Ozan tijdens de Nationale Voorleesdagen 2023 kleuters voorlezen uit het prentenboek De Vuilnisman. En zal hij voor een prijsuitreiking van een tekenwed-

Educatied medewerker Ozan Cimen: 'Leuk om te zien hoe kinderen hun ouders opvoeden over afvalscheiding'

strijd op scholen aankomen met een vuilniswagen. Schoolklassen kunnen ook een bezoek brengen aan het Ecopark in Groot-Amers. 'In een inspirerende educatieruimte laten we kinderen zien hoe weggegooid producten en materialen een nieuw leven krijgen. Al onze verschillende initiatieven zijn erop gericht een gedragsverandering in gang te zetten. Zodat voor de jonge generaties afval scheiden de normaalste zaak van de wereld is.'

Nieuwsbrief voor zwerfafvalrapers

We versturen de eerste nieuwsbrief voor zwerfafvalrapers. Deze is speciaal voor enthousiaste vrijwilligers in onze regio. Zo houden we hen op de hoogte van nieuws, campagnes, interessante weetjes en de resultaten rond zwerfafval. Ook is het een mooi middel om steeds een zwerfafvalraper in het zonnetje te zetten.

Nieuwe planning invoering nieuw beleid vastgesteld

In juli heeft het bestuur gevraagd de gevolgen van leveringsproblemen en krapte op de arbeidsmarkt voor de planning van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid in beeld te brengen. Een probleem waar wij en onze opdrachtnemers steeds vaker mee te maken hebben. En waardoor de nodige tijd is verloren. Met de analyse en de oplossingsrichtingen hebben de colleges een nieuwe planning vastgesteld. De belangrijkste aanpassing is dat we de veranderingen samen met gemeenten stap voor stap doorvoeren in 2023.

Opening Ecopark druk bezocht

Ondanks het slechte weer trekt de opening van het Ecopark bijna 500 bezoekers, een groot succes. Er zijn diverse activiteiten op het terrein van het Ecopark. Een parcours biedt jong en oud een uniek kijkje achter de schermen. Kinderen kunnen een bootje knutselen van circulair materiaal in de werkplaats, meedoen aan een kleurwedstrijd, zweven in een zweefmolen, het wagenpark van Waardlanden en KoreNet bekijken of meerijden in een veegwagen. Vanuit de educatieruimte hebben bezoekers een indrukwekkend uitzicht over het Ecopark en ontdekken zij meer over de circulaire economie.

Peukenzuiger in de strijd tegen zwerfafval

Sigarettenpeuken bestaan uit celluloseaceetaat, dat eerst afbreekt tot microplastic. Dat is enorm schadelijk voor het milieu, dieren, planten en uiteindelijk voor mensen. Helaas belanden er duizenden peuken per dag op straat.

Het opruimen daarvan is erg arbeidsintensief en duur. Ook liggen ze vaak op lastige plaatsen, omdat ze gemakkelijk in hoeken, stoepanden of in het groen belanden. Onze milieucoach Nelleke Gouw rijkt aan burger-

initiatief Schoon Gorinchem een peukenzuiger uit. Samen met Schoon Gorinchem, stadsomroeper Roy Grünewald en een aantal vrijwilligers gaat zij langs volle terrassen en door de binnenstad om afval op te ruimen en zakasbakjes uit te delen aan rokend publiek. De peukenzuiger is bij de VVV te leen voor inwoners, winkeliers en horecapersoneel van Gorinchem.

Bekijk de video van gpfilmaker op YouTube.

NOVEMBER

Een schoon en veilig straatbeeld

Ieder kwartaal controleert een onafhankelijk bureau de openbare ruimte van Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem op vervuiling. Zo zien we de resultaten van ons werk.

Er zijn afspraken over de hoeveelheid onkruid en zwerfafval die tijdens zo'n meting mogen worden aangetroffen en over het aantal locaties dat niet aan de zogenaamde beeldkwaliteit mag voldoen. Bij alle metingen is de afgesproken beeldkwaliteit gehaald. De meting van november geeft zelfs het beste resultaat van het jaar. De beeldkwaliteit in Hardinxveld-Giessendam is zelfs veel beter dan de norm.

Campagne “Hey Viespek” van start

Samen met de gemeenten hebben we de taak om onder andere straatvervuiling tegen te gaan en gedrag te veranderen naar een schonere wereld. Omdat de straten nog vol liggen met het meest gevonden zwerfafval – peuken –, doen we van november tot en met december mee met de campagne “Hey Viespek”. Zo gaan wij de strijd aan tegen sigarettenfilters op straat. Met deze campagne willen we zorgen voor bewustwording en gedrag veranderen rond de schadelijkheid en sociale ongewenstheid van sigarettenfilters op straat.

Test met registratie legen restafvalcontainers gestart

Tijdens de inzamelrondes van restafval in het buitengebied testen we de nieuwe uitleesapparatuur in onze wagens. De chip heeft een uniek nummer dat gekoppeld is aan een adres en bevat geen persoonlijke informatie. De vuilniswagen leest de chip bij het legen van de container. Zo registreren we per adres het aantal keer dat we de restafvalcontainer met chip hebben geleegd. Ook geeft de test ons inzicht in waar nog oude restafvalcontainers zonder

chip zijn aangeboden. Tijdens de test is de apparatuur zo ingesteld dat deze containers nog gewoon geleegd worden. De tests lopen door in 2023.

Als alle tests positief zijn, passen we de speciale uitleesapparatuur in onze wagens aan. Vanaf dat moment weigert de apparatuur een restafvalcontainer zonder chip of met een kapotte chip. En kunnen we de container niet meer legen.

Waardlanden verwelkomt 100ste medewerker

De laatste drie jaar is onze organisatie behoorlijk gegroeid. Dat heeft meerdere redenen. Zo is ons werkgebied gegroeid met bijna een vijfde door de toetreding van de gemeente Vianen. Ook openden we het Kringloopplein in Nieuw-Lekkerland en het Ecopark in Groot-Amers. We voeren meer taken uit in de buitenruim-

te, zoals onkruidbeheersing in Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam. En zijn er voor de uitvoering van het nieuwe beleid extra mensen nodig. Op 1 november verwelkomen wij onze 100ste medewerker: Djunior Hazendonk. Hij is verantwoordelijk voor het onderhoud van de wagens en de containers in de wijken.

Code oranje: Waardlanden aan de bak!

Het is glad in Nederland. Al vroeg brengen we een preventieve laag zout aan van 20 gram per vierkante meter. Contact met de werkamer van KNMI en het waterschap zorgt dat we op tijd klaar staan voor een tweede en derde ronde. Zo strooien we met de regen “mee” en blijven we ijsvorming voor. Ons team helpt elkaar door steeds in contact te blijven. Om alle routes voor de hulpdiensten bereikbaar te houden, rijden onze medewerkers delen van elkaars route. Naast het team van de gladheidsbestrijding is het team van de werkplaats cruciaal voor de gladheidsbestrijding. Zij zorgen er voor dat de wagens en machines in orde zijn om het werk goed te kunnen uitvoeren.

Kerstbomen zijn geld waard

In onze gemeenten brengen kerstbomen dit jaar geld op. Iedereen die een kerstboom zonder houten kruis, pot, spijkers en versiering inlevert op de milieustraten, het Ecopark Groot-Ammers, het Kringlooplein Nieuw-Lekkerland of bij een van de inzamellocaties in de buurt, krijgt hiervoor 50 cent. Inwoners uit Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden en Vijfheerenlanden zijn vanuit het verleden bekend met een beloning van 50 cent. Voor inwoners uit Gorinchem is dit beloningssysteem nieuw. Een directe beloning spreekt met name kinderen aan. De jeugd spaart een leuk zakcentje bij elkaar, straten blijven schoner én meer kerstbomen krijgen kans op een ‘tweede leven’.

Financieel resultaat 2022

Alle bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil
Lonen en salarissen	6503	6434	69
Inhuur derden	801	799	3
Overige personeelslasten	403	375	28
Afschrijvingen	1805	1629	176
Huisvestingskosten	1034	945	89
Kantoorkosten	579	450	130
Voertuigkosten	1837	2131	-294
Materieel	424	448	-25
Bankkosten	2	2	-1
Rente	257	335	-77
Overige kosten	2581	1950	631
Verwerkingskosten	6530	5865	664
Vennootschapsbelasting	-	1	-1
Telling lasten	22756	21363	1393
Algemene baten	14651	14726	-75
Doorbelastingen	50	51	-1
Overige baten	585	488	97
Nedvang	520	403	117
Verwerkingsopbrengsten	5329	4874	455
KWD opbrengsten	1621	1468	154
Telling baten	22756	22010	746
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-	647	-647
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	647	-647

Totale kunnen afwijken door afronding

Toelichting

Het resultaat wijkt € 647.000 af ten gunste van de gewijzigde begroting. De belangrijkste oorzaak is het uitstel van de invoering van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid. De nog niet gemaakte kosten worden daarom toegevoegd aan een bestemmingsreserve 'Diftar' en zijn zo beschikbaar voor het jaar 2023. We hebben in 2022 op alle vlakken te maken gehad met enorme prijsstijgingen. Deze komen met name tot uiting in een overschrijding van de voertuigkosten. In de formele jaarrekening en het bijhorende jaarverslag vindt u een uitgebreide toelichting op het financiële resultaat van 2022. U vindt deze documenten op onze website.

[NAAR DE WEBSITE](#)

Dit is een uitgave van Waardlanden, juni 2023

Redactie Annemarie de Joode (Waardlanden)

Tekst Annemarie de Joode en Brenda de Beer (Waardlanden) en Dianne Huijskens (Tekstbureau Huijskens)

Vormgeving Richard van Zijll de Jong (Studio de Marcas)

Fotografie Henk Ganzeboom (Kobalt Fotografie), Gabriëlla Stam (GINIUS. Media) en Paul van Baardwijk (Studio Retouched)

Waardlanden

Postbus 555, 4200 AN Gorinchem

0183 68 11 11

info@waardlanden.nl

www.waardlanden.nl

Volg ons ook via:

Copyright © 2023 Waardlanden

Ondanks de zorg en aandacht die Waardlanden besteedt aan deze uitgave kan informatie onvolledig of onjuist zijn. Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Waardlanden kan niet aansprakelijk worden gesteld voor geleden schade als gevolg van gebruik van deze uitgave.